

УДК 025.5-024.87:[021.4:004.9]

Тетяна Коваль,

кандидатка історичних наук,
ORGID 0000-0003-0147-6679,
заступниця генерального директора,
Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського (м. Київ, Україна),
просп. Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна
e-mail: gon4arova11@bigmir.net

Інесса Смоляр,

завідувачка відділу комплексного бібліотечного обслуговування,
ORGID 0000-0003-4047-1280,
Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського (м. Київ, Україна),
просп. Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна
e-mail: smolarinessa@gmail.com

Леся Туровська,

наукова співробітниця,
ORGID 0000-0002-0750-1794,
Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського (м. Київ, Україна),
просп. Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна
e-mail: nankeyu@ukr.net

Організація електронних книжкових виставок як засіб дистанційного бібліотечного обслуговування

Постановка проблеми. Забезпечення користувачів інформацією у форматі організації електронних вітрин нових надходжень до фонду Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. **Предмет дослідження** – електронна виставкова діяльність як креативний засіб дистанційного бібліотечно-інформаційного обслуговування. **Мета** статті. Розгляд електронної виставкової діяльності в системі дистанційного бібліотечного обслуговування на прикладі організації типової електронної вітрини нових надходжень до фонду НБУВ. **Методологічна основа** – системний, інформаційний, структурно-функціональний, порівняльний, історичний, термінологічний підходи, а також сукупність конкретно-наукових і спеціальних методів. **Наукова новизна.** Подальший розвиток поглядів на організацію електронних книжкових виставок як засобу продукування наукових знань та інструменту дистанційного обслуговування у процесі задоволення потреб віддалених користувачів. Розроблення практичних підходів організації типової електронної вітрини нових надходжень до фонду НБУВ. **Висновки.** Електронний формат організації книжкових виставок надає користувачам низку ексклюзивних можливостей, сприяє досягненню якісно нового рівня задоволення читачських потреб. Отримавши інтернет-втілення, виставкова діяльність забез-

печує оперативність бібліотечно-інформаційного обслуговування, масштабність аудиторії, розширення кола доступності сервісних послуг. Водночас організація електронних книжкових виставок посилює інформаційний потенціал бібліотечного фонду, сприяє його активному розкриттю, стимулює його збагачення та розвиток. **Практичне значення.** Стаття обґрунтовує типові методологічні та технологічні рішення організації електронних вітрин нових надходжень до фонду НБУВ; визначає теоретичні, методичні та технологічні засади якісної організації електронної виставкової діяльності; окреслює інтерактивні можливості електронних вітрин нових надходжень до фонду НБУВ як нової діалогової форми у середовищі наукових комунікацій.

К л ю ч о в і с л о в а: бібліотечні електронні продукти, бібліотечні електронні книжкові виставки, електронні вітрини нових надходжень до фонду НБУВ, віддалені користувачі, дистанційне обслуговування користувачів НБУВ, інформаційно-комунікаційна діяльність сучасної бібліотеки, інтерактивний бібліотечний сервіс.

Постановка проблеми. Глобальна світова інформатизація, підвищені вимоги до якості надання інформаційних послуг, стрімкий розвиток системи наукових комунікацій зумовлюють перетворення сучасної наукової бібліотеки на бібліотечно-інформаційний комплекс з широким спектром дистанційних форм і методів обслуговування.

З розвитком палітри онлайн-сервісів спостерігається зниження ролі традиційного складника бібліотечного обслуговування. Нині бібліотечні електронні інформаційні ресурси, послуги та продукти максимально затребувані з боку віддалених користувачів. Набираючи обертів, електронні форми обслуговування стають дедалі вагомішими у процесах трансформації системи наукових комунікаційних зв'язків, а бібліотеки, за визначенням В. Горового, виконують роль інформаційного супроводу цих зв'язків [1]. Так вирішується суперечність між інформацією, накопиченою століттями у бібліотечних масивах, та новими, електронними, формами її використання [4].

В сучасних умовах виставкова діяльність отримує віртуальне втілення та постає провідним напрямом бібліотечної роботи, виступає однією з найбільш поширених та затребуваних користувачами послуг. Зважаючи на це, предметом нашого дослідження стала електронна виставкова діяльність як креативний засіб дистанційного бібліотечно-інформаційного обслуговування.

Аналіз досліджень та публікацій. У бібліотекознавчих напрацюваннях електронна виставкова діяльність розглядається як магістральний напрям сучасного бібліотечно-інформаційного обслуговування, наукові засади якого сформульовані у колективній монографії О. С. Онищенка, В. М. Горового і В. І. Попика «Національні інформаційні ресурси як інтегративний чинник вітчизняного соціокультурного середовища» [5], у працях В. Брежневої, В. Мінкіної, М. Дворкіної, Є. Жабко.

Особливості та переваги електронної бібліотечної виставки як форми створення нового інформаційного ресурсу стали предметом вивчення Н. Г. Солонської [10].

І. Е. Смоляр і Л. О. Туровська акцентують увагу на технологічних аспектах організації електронних книжкових виставок у контексті інформаційно-комунікаційної діяльності наукової бібліотеки [8; 9].

Можливості використання віртуальних виставок у процесах інформаційного обслуговування користувачів розглядаються у дисертаційному дослідженні

А. В. Ржеуського «Моделі, методи і засоби надання інформаційних послуг у сервіс-орієнтованих бібліотечних системах» [6]. Автор аналізує функціональні можливості електронних виставок щодо залучення різних видів інформації: бібліографічної, фактографічної, мультимедійної тощо; окреслює завдання, які вирішуються ними: популяризація бібліотечного фонду; інформування за певною тематикою; презентація певних видань, надання відомостей про інформаційні ресурси, доступні у мережі Інтернет; подання візуальної інформації, представленої у різних форматах.

У дисертації С. В. Савкіної дається характеристика самого поняття «електронна виставка», виокремлено принципи планування виставкової роботи, обґрунтовуються конкретні дизайнерські рішення [7].

Багатоаспектне висвітлення виставкової діяльності бібліотек (історія, методика, організація, зарубіжний досвід) міститься у посібнику Н. В. Збаровської «Виставкова діяльність публічних бібліотек». Торкаючись питань використання інформаційних технологій у виставковій діяльності, авторка детально описує всі етапи підготовки електронних виставок [3].

Опрацювання документопотоку за темою дослідження засвідчує, що у професійному середовищі аспекти бібліотечної електронної виставкової діяльності піддаються серйозному осмисленню на теоретичному, організаційно-методичному та технологічному рівнях. Втім, проведений аналіз професійних джерел виявив низку суперечностей науково-теоретичного та науково-методичного характеру:

- між заінтересованістю бібліотекознавців модернізацією бібліотечної виставкової діяльності та недостатністю наукового обґрунтування специфіки електронних виставок, їх функціонального призначення, чіткої видової класифікації;
- між широким застосуванням електронних виставок у бібліотечній практиці та дефіцитом номенклатури показників їх якості, відсутністю типового алгоритму їх організації, незабезпеченістю технологічних операцій – нормами часу на їх виконання.
- між превалюванням публікацій описового характеру щодо створення електронних виставок та браком методичних рекомендацій й практико-орієнтованих методик.

Наявні суперечності стимулювали нас до подальшого розкриття змісту і специфіки електронної бібліотечної виставкової діяльності, уточнення її характеристик.

Мета статті: розглянути електронну виставкову діяльність у системі дистанційного бібліотечного обслуговування на прикладі організації електронної вітрини нових надходжень до фонду НБУВ.

Виклад основного матеріалу дослідження. Відділ комплексного бібліотечного обслуговування (ВКБО) НБУВ долучився до організації тематичних електронних виставок та виставок нових надходжень ще у 2010 р. За більш ніж десятиріччя електронної виставкової діяльності оцифровано та експоновано 6 700

електронних документів. Досвід ВКБО щодо організації та популяризації електронних бібліотечних виставок викладений у наукових статтях:

Туровська Л. О., Смоляр І. Е. Електронна виставка як комунікаційна модель діяльності наукової бібліотеки. *Вісник Книжкової палати*. 2015. № 3. С. 29–31.

Коваль Т. М., Смоляр І. Е., Туровська Л. О. Популяризація електронних книжкових виставок у соціальних мережах (на прикладі універсального підсобного фонду ВКБО НБУВ). *Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського*. 2015. Вип. 42. С. 61–80.

Туровська Л. О., Смоляр І. Е. Організація електронних книжкових виставок у контексті інформаційно-комунікаційної діяльності наукової бібліотеки. *Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського*. 2016. Вип. 44. С. 44–53.

Практичні напрацювання ВКБО щодо організації та популяризації електронних бібліотечних виставок викладені також у доповідях фахівців під час роботи міжнародних наукових конференцій «Місце і роль бібліотек у формуванні національного інформаційного простору» та «Бібліотека. Наука. Комунікація», що проходили на базі НБУВ у жовтні 2014–2015 рр.

У лютому 2020 р., впроваджуючи нові форми організації електронної виставкової діяльності, відділ започаткував організацію електронної вітрини нових надходжень (ЕВНН) до фонду НБУВ. У період з лютого 2020-го по лютий 2021 р. було організовано 10 вітрин, експоновано 134 образи електронних документів. Ідея організації ЕВНН до фонду НБУВ була зумовлена науковим пошуком нових методичних, технологічних та дизайнерських рішень з використанням практики виставкової роботи та досвіду створення електронних продуктів.

ЕВНН до фонду НБУВ – це мультимедійний бібліографічний бібліотечний продукт. Він складається зі спеціально підібраного та упорядкованого масиву електронних документів, який розкриває та рекламує нові інформаційні ресурси, що надійшли до наукової бібліотеки з метою рекомендації користувачам для огляду, ознайомлення та використання.

У нашому дослідженні ЕВНН до фонду НБУВ розглядається, з одного боку, як засіб продукування та організації наукових знань, з іншого – як інформаційний інструментарій формальної бібліотечної наукової комунікації.

Живильним джерелом наповнення ЕВНН виступає наявний, систематично і різнобічно поновлюваний документний фонд НБУВ. Організовані ЕВНН до фонду НБУВ набувають форми бібліотечного інформаційного продукту та публікуються на порталі НБУВ. Режим доступу: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua/new-books> Виконуючи роль загальнодоступного центру забезпечення інформацією та знаннями, портал НБУВ пропонує користувачам ЕВНН до фонду НБУВ:

- відкритий доступ;
- безкоштовну основу;
- рівні можливості всім категоріям користувачів;
- цілодобове користування, без перерви та вихідних.

Внаслідок онлайн розміщення, інформаційний ресурс ЕВНН до фонду НБУВ виступає важливим джерелом наповнення наукових комунікацій, лідером дистанційного обслуговування; самостійним інтелектуальним продуктом, забезпечуючи віддаленим користувачам вільний доступ до певного масиву якісної інформації.

Як складова власних електронних інформаційних продуктів НБУВ, ЕВНН до фонду НБУВ вирішують такі завдання:

- розкривають галузевий зміст фонду НБУВ згідно з інформаційними запитами користувачів;
- сприяють задоволенню наукових, просвітницьких, навчальних та інших інтересів користувачів;
- презентують в електронному вигляді нові галузеві друковані документи, що надійшли до бібліотечного фонду;
- привертають увагу до ексклюзивних та найбільш цікавих видань;
- розширюють активну читачку аудиторію;
- надають інформаційну підтримку системі наукових комунікацій.

Фрагмент типової ЕВНН до фонду НБУВ представлено на рис. 1.

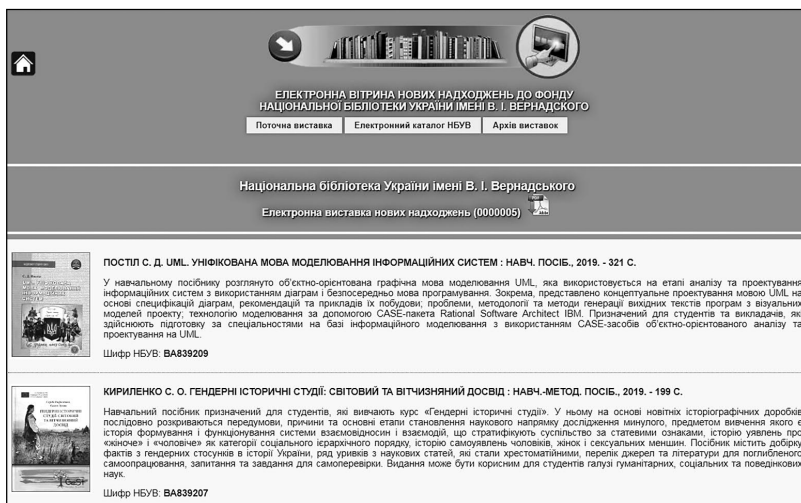

Рис. 1. Фрагмент типової ЕВНН до фонду НБУВ

На екрані монітору, ліворуч – вертикальна галерея кольорових обкладинок, представлених на ЕВНН до фонду НБУВ. По центру екрана – назва ЕВНН та її типова характеристика. Праворуч – назви книжок, що експонуються, прізвища їх авторів, анотація та шифри зберігання у фонді НБУВ. Завдяки наявності шифрів зберігання у фонді НБУВ користувач має змогу зробити електронний запит того видання, яке його зацікавило. Тобто ЕВНН до фонду НБУВ виконує послугу віддаленого замовлення документів.

Читач також може переглянути (прокручуванням «лінійки») всі віртуальні образи документів поточної ЕВНН до фонду НБУВ. По центру сторінки

розміщено три поля, завдяки яким користувач може потрапити на поточну виставку, продивитися архів виставок, завітати до електронного каталогу НБУВ.

За бажанням, натиснувши на іконку , користувач має змогу скачати будь-яку виставку у форматі Portable Document Format (PDF), який є універсальним файловим форматом, що дає змогу зберегти шрифти, зображення і сам макет вихідного документа незалежно від того, на яких масивах платформ та додатків такий документ створювався. До слова, формат Adobe PDF вважається визнаним загальносвітовим стандартом у галузі тиражування і обміну надійно захищеними електронними документами. Файли Adobe PDF мають невеликий розмір, вони самодостатні і забезпечують послугу перегляду і друку за допомогою безкоштовної програми Adobe Reader®.

Якщо клікнути курсором на обкладинку чи назву образу того чи іншого документа, користувач перенаправляється на відповідну сторінку електронного каталогу НБУВ, де розміщено: бібліографічний опис документа, рубрикатор НБУВ, тематична рубрика документа, додаткові точки доступу до видання та (знову-таки, за кліком курсора) збільшення обкладинки для більш комфортно-го перегляду.

ЕВНН до фонду НБУВ можна переглядати як у вільному, так і у локальному Інтернет-доступі (наприклад, з комп'ютерів у читальних залах).

Інформаційна структура ЕВНН до фонду НБУВ розроблена за критеріями:

- актуальності;
- унікальності;
- повноти інформаційного наповнення;
- доступності;
- пошукових можливостей;
- регулярності та своєчасності оновлення;
- комфортності читачького сприйняття;
- змоги зворотного зв'язку.

Актуальність ЕВНН до фонду НБУВ зумовлена розмаїттям нових надходжень. Унікальність передбачена специфікою наукової бібліотеки (національна) і у зв'язку з цим – інформаційним забезпеченням двоєдиних напрямів – навчання та наукових досліджень. Повнота інформаційного наповнення передбачена вимогами до кожної конкретної ЕВНН, яка покликана якомога повніше відображати нові, найбільш цікаві та ексклюзивні, надходження до фонду НБУВ.

Ознакою доступності є прописані умови доступу користувачів, проста та логічна структура розташування електронних образів. Пошукові можливості образів документів, представлених на ЕВНН до фонду НБУВ, визначаються зрозумілою схемою групування матеріалів, технічними характеристиками та компетентністю автоматизованої бібліотечно-інформаційної системи (АБІС) ІРБІС64.

Комфортність читачького перегляду ЕВНН до фонду НБУВ визначається стислістю, точністю формулювань і анотацій, стереотипністю стилю викладу, відсутністю емоційної складової. Зворотній зв'язок забезпечується на сторінці

НБУВ у соціальній інтернет-мережі Facebook, яка є найбільш популярною в Україні (і світі). Режим доступу: <https://www.facebook.com/Vernadsky.Library/?fr>

Якість перегляду ЕВНН до фонду НБУВ визначається не тільки оперативністю і своєчасністю, а й варіативністю, коли у будь-який час можна швидко поміняти розташування електронних документів, оновити та доповнити образи, змінити кольорову гамму або вдосконалити дизайн.

Ознайомлення з інформаційними джерелами ЕВНН до фонду НБУВ надає можливість користувачам економити час, акцентувати увагу на найцікавіших та ексклюзивних документах; позбавляє їх необхідності витрачати час на трудомісткий перегляд первинного матеріалу. Серед переваг ЕВНН до фонду НБУВ варто виокремити: швидкий пошук джерел; актуалізація за короткий відтинок часу; компактне розташування; відсутність витрат на папір, поліграфічну складову, спосіб доставки тощо.

Організовані ЕВНН до фонду НБУВ мають необмежений термін експонування, доступу, дистанційного перегляду. З часом вони утворюють (формують) архів накопичених ЕВНН до фонду НБУВ, який дає змогу відтворити їх хронологію за тривалий період.

Систематичне поповнення архіву має на меті:

- забезпечення оперативного пошуку інформації за рахунок акумуляції всієї сукупності документів в єдиному інформаційному масиві;
- надання широкої інформаційної підтримки користувачам при перегляді ними електронних образів документів.

Специфіка організації ЕВНН до фонду НБУВ дає підстави вважати їх мультимедійним продуктом. Вони є інтерактивними, для них характерна наявність гіпертексту, можливість дистанційного доступу та одночасної роботи необмеженої кількості користувачів; вони забезпечують легкість копіювання інформації, зручність зберігання та внесення змін, а також простоту трансформації в інший інформаційний продукт.

Водночас ЕВНН до фонду НБУВ можна розглядати як продукт бібліографічної діяльності. До їх бібліографічних особливостей відносяться: надання відомостей про експоновані документи у формі анотацій; можливість ідентифікації первинного документа; наявність даних щодо зберігання у фонді НБУВ; рекомендація первинних документів, а не їх заміщення.

ЕВНН до фонду НБУВ мають ознаки рекламного продукту за рахунок спрямованості на привернення уваги до об'єкта експонування; підтримки інтересу до об'єктів експонування; просування на бібліотечному сайті та в соціальних мережах об'єктів експонування.

Важливою умовою забезпечення затребуваності електронних бібліотечних виставок є чітке дотримання алгоритму їх організації. Технологічний процес організації ЕВНН до фонду НБУВ вирізняється покроковістю і ділиться на два етапи: підготовчий та цифровий. Обидва передбачають низку послідовних процесів, відображених у блок-схемі № 1.

Блок-схема № 1. Технологічний процес організації електронної вітрини нових надходжень до фонду НБУВ

Узагальнюючи основні властивості ЕВНН до фонду НБУВ, можна констатувати, що:

- своєю первинною основою вони мають наявний бібліотечний інформаційний ресурс;
- метою їх організації є об'єднання певних інформаційних масивів за певними ознаками для задоволення потреб користувачів;
- результатом їх організації є забезпечення суспільного обміну набутими інформаційними продуктами;
- вони виступають потужним інформаційним засобом бібліотечних наукових комунікацій.

Опубліковані ЕВНН до фонду НБУВ передбачають маркетингові дослідження з вивчення їх ефективності в процесі дистанційного бібліотечно-інформаційного обслуговування.

Варто відзначити, що наразі існує чимало структур (інформаційні агентства, портали, сайти), охочих перебрати на себе функції бібліотек щодо забезпечення користувачів інформацією. Часто вони створюють користувачам комфортні умови, надсилаючи на особисті ноутбуки або смартфони замовників електронні документи у будь-який час і будь-яке місце. Однак, на відміну від інших учасників інформаційно-комунікаційного процесу, тільки бібліотеки мають у своїх фондах необхідний для подальшої оцифровки ексклюзивний документний матеріал. Зокрема, це переконливо демонструє бібліотечна електронна виставкова діяльність.

Висновки та перспективи. Отримавши інтернет-втілення, бібліотечна виставкова діяльність, зокрема організація ЕВНН до фонду НБУВ, забезпечує оперативність бібліотечно-інформаційного обслуговування, масштабність аудиторії, розширення кола доступності сервісних послуг для віддалених користувачів – потенційних учасників наукових комунікацій. З іншого боку, організація ЕВНН до фонду НБУВ підвищує інформаційний потенціал бібліотечного фонду, сприяє його активному розкриттю, стимулює його збагачення та розвиток.

Упроваджуючи ЕВНН до фонду НБУВ у системі електронної виставкової діяльності, наша бібліотека поширює своє локальне інформаційне виробництво у режимі «інформація – на базі інформації», заглиблюється у процеси інфотворчої діяльності суспільства, виступає ефективним суб'єктом інформаційних обмінів у системі наукових комунікацій.

Перспективи окресленої вище роботи полягають у розширенні виставкової діяльності з подальшим урізноманітненням її форм і методів, а також у зростанні інформаційних обсягів пропорційно до бібліотечних можливостей щодо керування масивами власних електронних інформаційних ресурсів, послуг і продуктів. Все це сприятиме інтелектуальному розвитку користувачів, формуванню інтелектуальної еліти, здатної очолити, розвивати та вдосконалювати виробничі, наукові, освітні, культурні та інші процеси у суспільстві [2, с. 16.].

Список бібліографічних посилань

1. Горовий В. М. Бібліотеки оновлюваного суспільства: деякі тенденції та особливості розвитку. *Бібліотечна планета*. 2006. № 3. С. 27–30.
2. Горовий В. М. Сучасна інформаційна діяльність: бібліотечний аспект. *Наук. праці Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського*. Київ, 2010. Вип. 27. С. 16.
3. Збаровская Н. В. http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=EC&P21DBN=EC&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=fullwebr&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=M=&S21COLORTERMS=0&S21STR= Виставочная деятельность публичных библиотек. Санкт-Петербург.: Профессия, 2004. 224 с. (Серия «Библиотека»). С. 159–163.
4. Копанева В. О. Наукова комунікація: від відкритого доступу до відкритої науки. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2017. № 2. С. 35–45.
5. Національні інформаційні ресурси як інтегративний чинник вітчизняного соціокультурного середовища: монографія / О. С. Онищенко, В. М. Горовий, В. І. Попик та ін.; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. Київ, 2014. 296 с.
6. Ржеуський А. В. http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=

EC&P21DBN=EC&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=fullwebr&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=M=&S21COLORTERMS=0&S21STR= Моделі, методи та засоби надання інформаційних послуг у сервіс-орієнтованих бібліотечних системах: автореф. дис. ...канд. наук із соц. комунікацій. Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. Київ, 2016. 23 с.

7. Савкина С. В. Электронные выставки библиотек: научно-методическое и технологическое обеспечение создания и оценки качества: дисс ... канд. педагогич. наук. Челябин. гос. акад. культуры и искусств. Челябинск, 2013. 287 с.

8. Смоляр І. Е., Туровська Л. О. Електронна бібліотечна книжкова виставка як комунікаційна модель діяльності наукової бібліотеки. *Вісник Книжкової Палати*. 2015. № 3. С. 19–21.

9. Смоляр І. Е., Туровська Л. О. Організація електронних книжкових виставок у контексті інформаційно-комунікаційної діяльності наукової бібліотеки. *Наук. праці Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського*. Київ, 2016. Вип. 44. С. 44–53.

10. Солонська Н. Г. Електронні виставки в бібліотеках як форма створення нового інформаційного ресурсу. *Наук. праці Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського*. Київ, 2012. Вип. 34. С. 150–155.

References

1. Horovyi, V. M. (2006). Biblioteky onovliuvanoho suspilstva: deaki tendentsii ta osoblyvosti rozvytku [Libraries of a renewed society: some trends and features of development]. *Bibliotekna Planeta*, 3, 27-30. [In Ukrainian].

2. Horovyi, V. M. (2010). Suchasna informatsiina diialnist: biblioteknyi aspekt [Modern information activity: library aspect]. *Naukovi Pratsi Natsionalnoi Biblioteky Ukrainy im. V. I. Vernadskoho*, 27, 16. [In Ukrainian].

3. Zbarovskaia, N. V. (2004). Vystavochnaia deiatel'nost' publicnykh bibliotek [Exhibition activities of public libraries] Saint Petersburg, Russia: Professii. [In Russian].

4. Kopanieva, V. O. (2017). Naukova komunikatsiia: vid vidkrytoho dostupu do vidkrytoi nauky [Scientific Communication: From Open Access to Open Science]. *Bibliotekoznavstvo. Dokumentoznavstvo. Informolohiia*, 2, 35-45. [In Ukrainian].

5. Onyshchenko, O. S., Horovyi, V. M., Popyk, V. I. etc. (2014). Natsionalni informatsiini resursy yak intehrativnyi chynnnyk vitchyznianoho sotsiokulturnoho seredovyshcha [National information resources as an integrative factor of the domestic socio-cultural environment]: monohrafiia. NAN Ukrainy. Nats. b-ka Ukrainy im. V. I. Vernadskoho. Kyiv, Ukraine. [In Ukrainian].

6. Rzhenskyi, A. V. (2016). Modeli, metody ta zasoby nadання informatsiinykh posluh u servis-orientovanykh biblioteknykh systemakh [Models, methods and means of providing information services in service-oriented library systems] (Extended abstract of PhD dissertation). Nats. b-ka Ukrainy im. V. I. Vernadskoho. Kyiv, Ukraine. [In Ukrainian].

7. Savkina, S. V. (2013). Elektronnye vystavki bibliotek: nauchno-metodicheskoe i tekhnologicheskoe obespechenie sozdania i otenki kachestva [Electronic library exhibitions: scientific, methodological and technological support for the creation and evaluation of quality] (PhD dissertation). Cheliab. gos. akad. kul'tury i iskusstv. Cheliabinsk, Russia. [In Russian].

8. Smoliar, I. E., & Turovska, L. O. (2015). Elektronna bibliotekna knyzhkova vystavka yak komunikatsiina model diialnosti naukovoї biblioteky [Electronic Library Book Exhibition as a Communication Model of Scientific Library Activity]. *Visnyk Knyzhkovoї Palaty*, 3, 19-21. [In Ukrainian].

9. Smoliar, I. E., & Turovska, L. O. (2016). Orhanizatsiia elektronnykh knyzhkovykh vystavok u konteksti informatsiino-komunikatsiinoї diialnosti naukovoї biblioteky [Organization of electronic book exhibitions in the context of information and communication activities of the scientific library]. *Naukovi Pratsi Natsionalnoi Biblioteky Ukrainy im. V. I. Vernadskoho*, 44, 44-53. [In Ukrainian].

10. Solonska, N. H. (2012). Elektronni vystavky v bibliotekakh yak forma stvorennia novoho informatsiinoho resursu [Electronic exhibitions in libraries as a form of creating a new information resource]. *Naukovi Pratsi Natsionalnoi Biblioteky Ukrainy im. V. I. Vernadskoho*, 34, 150-155. [In Ukrainian].

Tatiana Koval,

Candidate of Historical Sciences, Deputy Director,
ORCID 0000-0003-0147-6679,
Vernadsky National Library of Ukraine (Kyiv, Ukraine)

Inessa Smoliar,

Head of Department of Integrated Library Services,
ORCID 0000-0003-4047-1280,
Vernadsky National Library of Ukraine (Kyiv, Ukraine)

Lesia Turovska,

Researcher,
ORCID 0000-0002-0750-1794,
Vernadsky National Library of Ukraine (Kyiv, Ukraine)

ORGANIZATION OF DIGITAL BOOK EXHIBITIONS AS A MEANS FOR REMOTE LIBRARY SERVICE

Topic theme. Providing users with information on new arrivals to the funds of the V. I. Vernadskyi National Library of Ukraine in the format of digital exhibitions. **The subject of research** is digital exhibition activity as a creative means of remote library and information services. **The aim of the research.** Study of digital exhibitions in the system of remote library services on the example of a typical digital displaying of new arrivals to the VNLU funds. **Methodology.** Systemic, informational, structural-functional, comparative, historical, terminological approaches, as well as a set of general scientific, specific scientific and special methods. **Scientific novelty.** Further development of prospects on the organization of digital book exhibitions as a means of producing scientific knowledge and a tool for remote maintenance in the process of meeting the needs of remote users. Development of practical approaches to the organization of a typical digital showcase of new arrivals to the VNLU fund. **Conclusions.** The digital format of the organization of book exhibitions provides users with a number of exclusive opportunities, contributes to the achievement of a qualitatively new level of meeting the needs of readers. Having been uploaded on the Internet, the exhibition activity provides library and information service efficiency, scale of the audience, expansion of the range of availability of services. On the other hand, the organization of digital book exhibitions increases the information potential of the library funds, promotes its active development. **Practical meaning.** The article establishes typical methodological and technological solutions for the organization of digital exhibitions of the new arrivals to the VNLU funds; it determines the theoretical, methodological and technological bases of quality organization of digital exhibition activities; outlines the interactive capabilities of digital exhibitions of new arrivals to the VNLU funds as a new form of dialogue in the scientific communications environment.

Keywords: library electronic products, library digital book exhibitions, digital exhibitions of new arrivals, remote users, information service and communication activity, scientific communications, interactive library service.

Vernadsky National Library of Ukraine
3, Holosiivskyi ave., Kyiv, 03039, Ukraine
e-mail: gon4arova11@bigmir.net
e-mail: smolarinessa@gmail.com
e-mail: nankepy@ukr.net

Стаття надійшла до редакції 20.10.2021 р.